

HÜKÜMLÜ VE TUTUKLULARIN ÖDÜLENDİRİLMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Resmi Gazete Tarihi: 30.03.2013 Resmi Gazete Sayısı: 28603

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluların ödüllendirilmesine ilişkin usul ve esaslar ile bu ödüllerden yararlanmanın kapsam ve şartlarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, ceza infaz kurumlarında bulunan tüm hükümlü ve tutukluları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 51 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Adalet Bakanlığını,
- Genel Müdürlük: Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünü,
- Kanun: 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunu,
- Kurul: İdare ve Gözlem Kurulunu,
- Kurum: Kapalı ve açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Ödüllendirmeye İlişkin Temel İlkeler ve Denetim

Temel ilkeler

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanması ile ilgili olarak aşağıdaki ilkelere uyulur:

a) Hükümlü ve tutukluların ödüllendirilmesi ile ulaşılmak istenen temel amaç; bu kişilerin yeniden sosyalleşmesini sağlamak suretiyle insan haklarına saygılı, hukukî ve toplumsal kurallara bağlı bireyler olmalarını teşvik etmektir.

b) Hükümlü ve tutuklulara; ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî görüşleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılamaz ve sırf bu nedenlerle ayrıcalık tanınmaz.

c) Hükümlü ve tutuklulara ödül verilirken bunların bir hak değil, teşvik esaslı ayrıcalık olarak verilebileceği göz ardı edilemez.

ç) Hükümlü ve tutuklulara; işledikleri suçun türü, koşullu salıverilme tarihi, kişisel özellikleri ve ihtiyaçları, bedensel ve psikolojik yapısı, eğitim durumu ve mesleği göz önünde bulundurularak en uygun ödül verilir ve bu karar ilgiliye bildirilir.

d) Ödüllendirmede; kurumun fizikî yapısı, personel sayısı, malî ve sosyal imkânları ile mevcut doluluk durumu dikkate alınır.

e) Hükümlü ve tutuklulara, gerekli şartları taşımaları hâlinde aynı anda birden fazla ödül verilebilir.

f) Aynı odada kalan veya ortak etkinliklere katılan hükümlü ve tutuklulara, gerekli şartları taşımaları hâlinde birlikte yararlanabilecekleri bir ödül verilebilir.

g) Hükümlü ve tutuklular hakkında disiplin soruşturmasına başlanması veya ödüllendirilen tutum ve davranışlarının ortadan kalkması hâlinde ödüllendirme kararı Kurul tarafından derhâl geri alınır ve bu karar ilgiliye tebliğ edilir.

ğ) Hükümlü ve tutuklular, kuruma kabul işlemleri sırasında bu Yönetmelikte yer alan düzenlemeler hakkında bilgilendirilir.

Ödül uygulamalarının denetimi

MADDE 6 – (1) Kurul tarafından verilen ödüllerin türleri ve kimlere verildiği ile ödüllendirme gerekçelerini içeren aylık listeler yapılacak denetimlere imkân verecek şekilde özel bir klasörde saklanır.

(2) Kurul kararlarına karşı infaz hâkimliğine şikâyet ve infaz hâkimliği kararlarına karşı ağır ceza mahkemesine itiraz yolu açıktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ödül Türleri ve Uygulanma Esasları

Ödül türleri

MADDE 7 – (1) Hükümlü ve tutuklulara;

a) Kapalı ceza infaz kurumlarındaki evli hükümlü ve tutuklulara, kurum personelinin yakın nezareti olmaksızın eşleri ile mahrem görüşme,

b) Haftalık açık veya kapalı ziyaret süresini uzatma,

c) Kapalı ziyaret yerine açık ziyaret yapma,

ç) Üst üste kullanılmayan ziyaret sürelerini toplu olarak kullanma,

d) Haftalık telefonla görüşme sayı veya süresini artırma,

e) Sosyal, kültürel veya sportif etkinliklerden öncelikli ve daha uzun süreli yararlanma,

f) Haftalık harcama miktarını yarı oranında artırma,

g) Tek kişilik odada televizyon bulundurma,

ğ) Hediye,

h) Takdir belgesi,

ı) Tavsiye mektubu,

ödülü verilebilir.

(2) Çocuk hükümlü ve tutuklulara, yukarıda sayılanlar yanında anne ve babasıyla veya vasisi ile kurum personelinin yakın nezareti olmaksızın aile görüşmesi yapma ödülü verilebilir.

Ödüllendirilebilecek tutum ve davranışlar

MADDE 8 – (1) Disiplin cezası almamış veya kaldırılmış hükümlü ve tutuklulardan aşağıda sayılan tutum ve davranışların bir veya birkaçını sergileyenler, diğer davranış türlerine de açıkça aykırı davranmamaları hâlinde ödüllendirilebilir:

a) Tutum ve davranışları ile diğer hükümlü ve tutuklulara iyi örnek olmak,

b) İyileştirme faaliyetlerine geçerli mazeret dışında sürekli ve etkin bir şekilde katılarak kişisel gelişim göstermek,

- c) İş, eğitim ve öğretim faaliyetlerine geçerli mazeret dışında sürekli katılarak üstün başarı göstermek,
- ç) Kurumdaki kişisel ve ortak kullanım alanları ile bu yerlerde bulunan eşyaların temizlik, düzen ve korunmasına azami özen göstermek,
- d) Kurum içi ya da dışındaki sosyal, kültürel veya sportif faaliyetlere sürekli ve etkin bir şekilde katılarak kişisel gelişim göstermek,
- e) Kurum işleyişini sürdürmek için gerekli olan kurum iç hizmetlerinin yerine getirilmesinde istekli olmak ve üstün gayret göstermek,
- f) Uyuşturucu, alkol veya sigara bağımlısı olup da bu bağımlılıktan kurtulmak için kurumca yürütülen eğitim veya tedavi programlarına katılarak bu konuda gelişim göstermek,
- g) Kurum asayiş ve düzenini tehlikeye düşürebilecek hukuka aykırı bir eylemin ortaya çıkarılmasını sağlamak.

Ödüllendirmede yetkili merci

MADDE 9 – (1) Hükümlü ve tutukluların ödüllendirilmesi ile verilecek ödülün türüne, sayısına, süresine veya geri alınmasına Kurul tarafından Ek-1’de yer alan form doldurulmak suretiyle karar verilir.

Ödüllendirme usulü

MADDE 10 – (1) Kurul, resen veya kurumda görev yapan servislerin teklifi üzerine ilgililerin ödüllendirilmesine karar verebilir.

(2) Kurul, ödül verilecek hükümlü ve tutukluları ayda en az bir kez yapacağı toplantıda oy çokluğuyla kararlaştırır ve ödülün niteliğine göre uygun şekilde ilgililere bildirir.

(3) Ödülün geri alınmasını gerektiren şartların ortaya çıkması hâlinde Kurul, henüz uygulanmamış veya hâlen uygulanmakta olan ödülün derhâl geri alınmasına karar vererek ilgiliye bildirir.

(4) Hükümlü ve tutuklulara verilen ve geri alınan ödüller kayıt altına alınarak bir sureti ilgililerin şahsî dosyalarında saklanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Eş ve Aile Görüşmesi Ödülü

Eş görüşmesi ödülü

MADDE 11 – (1) Kapalı ceza infaz kurumundaki hükümlü ve tutuklulara, en geç üç ayda bir kez olmak üzere, üç saatten yirmi dört saate kadar eşleriyle kurumun bu tür ziyaretler için ayrılan bölümünde ve personelin yakın nezareti olmaksızın mahrem şekilde eş görüşmesi ödülü verilebilir.

Eş görüşmesi ödülü ile ilgili genel hükümler

MADDE 12 – (1) Eş görüşmesi için kuruma gelen ziyaretçilerden; Türk vatandaşı olanların Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını içeren resimli bir kimlik belgesini, yabancı uyruklu olanların ise pasaport veya yerine geçebilecek bir kimlik belgesi ile birlikte hükümlü veya tutuklu ile evli olduğunu ispatlayan Türkçe tercüme edilmiş resmî onaylı belgeyi göstermesi zorunludur.

(2) Kurul, her bir ödüllendirme kararı ile bir kez eş görüşmesi ödülü verebilir.

(3) Cinsel saldırı, cinsel istismar veya aile içi şiddet suçu işlemiş hükümlü ve tutuklular ile eş görüşmesi ödülü verilmesinin hükümlü, tutuklu veya eşi açısından riskli görüldüğü diğer durumlarda kurumda bulunan veya başka kurumlardan temin edilen psiko-sosyal yardım servisi personeli eşlerle öncelikle ayrı ayrı görüşür. Gerekli hâllerde eşlerle birlikte de

görüşme yapılabilir. Görüşme sonucunda hazırlanacak değerlendirme raporunun Kurul tarafından dikkate alınması zorunludur.

(4) Aynı kampüs veya kurumda barındırılan hükümlü veya tutuklu eşlerin bu ödülün yararlanmaları için her ikisi hakkında da ayrı ayrı ödüllendirme kararı verilmesi gerekir.

Eş görüşmesi ödülünün süresi

MADDE 13 – (1) Hükümlü ve tutuklulara, en erken ayda bir en geç üç ayda bir, üç saatten yirmi dört saate kadar eş görüşmesi ödülü verilebilir.

(2) İlk görüşmenin süresi üç saat olarak belirlenir. Bu süre; hükümlü veya tutuklunun tutum ve davranışları, kurumun fizikî yapısı, personel sayısı ve mevcut doluluk durumu dikkate alınarak kademeli şekilde yirmi dört saate kadar artırılabilir.

(3) Eş görüşmesi, dini ve milli bayramlar ile Bakanlık tarafından açık görüşme izni verilen özel günlerde yapılamaz.

(4) Eş görüşmesinin gün ve saati, kurumun fizikî yapısı, personel sayısı ve mevcut doluluk durumu ile hükümlü ve tutukluların talepleri dikkate alınarak 09:00 ilâ 17:00 saatleri arasında başlayacak şekilde belirlenir.

(5) Görüşme tarihi ve saati, başkalarının haberdar olamayacağı uygun vasıtalarla, hükümlü veya tutuklunun eşine haber verebileceği makul bir süre önce kendisine bildirilir.

(6) Kurumdan kaynaklanan bir sebeple veya hükümlü, tutuklu ya da eşinin kabul edilebilir bir mazereti nedeniyle görüşmenin planlanan gün ve saatte gerçekleşmemesi hâlinde kurum idaresi tarafından başka bir tarih belirlenir.

Eş görüşmesinde alınacak güvenlik tedbirleri

MADDE 14 – (1) Eş görüşmesinin güvenli bir şekilde yapılabilmesi için görüşmenin mahremiyetini ihlâl etmeyecek tüm tedbirler alınır. Görüşme odası giriş kapısının dış kısmını gösterecek şekilde kamera koyularak görüntüler kayıt altına alınabilir.

(2) Görüşme odası ve eklentileri her görüşme öncesi ve sonrasında görevli personel tarafından aranır.

(3) Görüşme süresinin sona ermesi, çağrı butonuna basılması veya acil müdahale gereken hâller dışında görüşme odasına girilemez.

(4) Görüşme odası ve eklentilerinde, 17/6/2005 tarihli ve 25848 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik ile bu Yönetmelikte belirtilenler dışında başka eşya bulundurulamaz.

Eş görüşmesinde alınacak sağlık tedbirleri

MADDE 15 – (1) Kurum, hükümlü ve tutuklular ile eşlerini, koruyucu sağlık tedbirleri ve kurumsal temizlik koşulları konusunda yazılı olarak bilgilendirir. Bu konuda hazırlanmış olan afiş ve broşür benzeri bilgilendirici materyaller hükümlü ve tutukluların kolayca erişebileceği yerlerde bulundurulur.

(2) Hepatit veya HIV gibi kan ya da cinsel yolla bulaşabilecek bir hastalığı olduğu kurumca bilinen hükümlü veya tutuklunun eşi, sağlık personeli tarafından yazılı olarak bilgilendirilir.

(3) Eş görüşmesi kapsamında kuruma gelen ziyaretçiden ikinci fıkrada yazılı türden bir hastalık taşıyıp taşımadığı konusunda hükümlü veya tutukluyu bilgilendireceği yönünde yazılı beyanı alınır.

(4) Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelikte geçen sağlık, temizlik ve kişisel kullanıma ilişkin malzemeler ile gerektiğinde bunların tek kullanımlık olanları, ayrıca ilaç niteliği taşımayan doğum kontrol ürünleri kurum kantininden satın alınabilir veya kurum idaresi tarafından imkânlar dâhilinde ilgili kurum ve kuruluşlardan temin edilebilir.

(5) Görüşme odası ve eklentilerinin düzen ve temizliğinden görüşmeden yararlanan hükümlü veya tutuklu sorumludur.

Eş görüşmesi sırasında iâşe

MADDE 16 – (1) Hükümlü ve tutuklulara, görüşme saatlerine rastlayan öğünlere ilişkin iâşeler eş görüşmesi öncesinde kumanya olarak verilir.

(2) Hükümlü ve tutuklular, eş görüşmesi öncesinde kurum kantininden satın aldığı gıda maddelerini görüşme odasında bulundurabilir.

Aile görüşmesi ödülü

MADDE 17 – (1) Çocuk hükümlü ve tutuklulara, en geç iki ayda bir kez olmak üzere, üç saatten yirmi dört saate kadar ana ve babası veya vasisi ile kurumun bu tür ziyaretler için ayrılan bölümünde ve personelin yakın nezareti olmaksızın aile görüşmesi ödülü verilebilir.

(2) Aile görüşmesinin süresi, çocuk hükümlü ve tutuklunun işlediği suçun türü, koşullu salıverilme tarihi, kişisel özellikleri ve ihtiyaçları, bedensel ve psikolojik yapısı ile eğitim durumu dikkate alınarak belirlenir.

(3) Aile görüşmesi, dini ve milli bayramlar ile Bakanlık tarafından açık görüşme izni verilen özel günlerde de yaptırılabilir.

(4) Bu Yönetmeliğin 12 ilâ 16 ncı maddelerinde düzenlenen ve aile görüşmesi ile uzlaşır nitelikte olan hükümleri, çocuk hükümlü ve tutuklular bakımından da uygulanır.

Eş ve aile görüşmesi sırasında kurallara uyulmaması

MADDE 18 – (1) Hükümlü ve tutuklu veya ziyaretçi tarafından bu Yönetmelik ve diğer ilgili mevzuatta düzenlenen kurallara uyulmaması hâlinde görüşmeye derhâl son verilebileceği gibi bu husus sonraki ödül değerlendirmelerinde de dikkate alınır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Diğer Ödüller

Haftalık ziyaret süresinin uzatılması ödülü

MADDE 19 – (1) Haftalık ziyaret süresinin uzatılması ödülü verilen hükümlü ve tutukluların açık veya kapalı ziyaret süresi iki saate kadar uzatılabilir.

(2) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanlar da Kanunun 25 inci maddesine uygun olacak şekilde bu ödülünden yararlanabilir.

(3) Kurul, açık veya kapalı ziyaretten hangisinin ne kadar süreyle uzatılacağını ödüllendirme kararında açıkça belirtir.

(4) Kurul, her bir ödüllendirme kararı ile en fazla üç kez ziyaret süresini uzatabilir.

Kapalı ziyaret yerine açık ziyaret yaptırılması ödülü

MADDE 20 – (1) Hükümlü ve tutuklulara kapalı ziyaret yerine açık ziyaret yaptırılması ödülü verilebilir.

(2) Kurul, her bir ödüllendirme kararı ile en fazla üç kapalı ziyaretin uygun zamanlarda açık olarak yapılmasına karar verebilir.

Kullanılmayan ziyaret sürelerinin birleştirilmesi ödülü

MADDE 21 – (1) Hükümlü ve tutukluların üst üste kullanmadıkları en fazla üç haftalık ziyaret süresi toplu olarak kullanılabilir.

(2) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanlar da Kanunun 25 inci maddesine uygun olacak şekilde bu ödülünden yararlanabilir.

(3) Kurul, birleştirilen ziyaret izni ödülünün süresi ile açık veya kapalı şekilde yapılacağı hususlarını ödüllendirme kararında açıkça belirtir.

Telefonla görüşme süresi veya sayısının artırılması ödülü

MADDE 22 – (1) Hükümlü ve tutukluların haftalık telefonla görüşme süresi veya sayısı iki katına kadar artırılabilir.

(2) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanlar da Kanununun 25 inci maddesine uygun olacak şekilde bu ödülünden yararlanabilir.

(3) Kurul, her bir ödüllendirme kararı ile en fazla üç kez telefonla görüşme süresini iki katına kadar artırabilir veya görüşme sayısını ikiye çıkarabilir.

Sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerden yararlanma ödülü

MADDE 23 – (1) Hükümlü ve tutuklulara; sosyal, kültürel veya sportif etkinliklerden öncelikli olarak veya bir hafta için programlanmış sürenin en fazla iki katına kadar yararlandırılması ödülü verilebilir.

(2) Kurul, her bir ödüllendirme kararı ile en fazla üç kez bu ödülün uygulanmasına karar verebilir.

Haftalık harcama miktarının artırılması ödülü

MADDE 24 – (1) Hükümlü ve tutuklulara, haftalık harcama miktarının yarı oranında artırılması ödülü verilebilir.

(2) Kurul, her bir ödüllendirme kararı ile en fazla üç kez haftalık harcama miktarının yarı oranında artırılmasına karar verebilir.

Tek kişilik odada televizyon bulundurma ödülü

MADDE 25 – (1) Ortak yaşam alanlarında bulunan televizyon dışında hükümlü ve tutuklulara, kaldığı tek kişilik odada televizyon bulundurma ödülü verilebilir.

(2) Kurul, her bir ödüllendirme kararı ile en fazla altı aya kadar bu ödülün uygulanmasına karar verebilir.

(3) Tek kişilik odalarda ödül olarak bulundurulabilecek televizyon, hükümlü veya tutuklu tarafından kurum kantininden satın alınabilir.

Hediye verilmesi

MADDE 26 – (1) Hükümlü ve tutuklulara, kişisel özellikleri ile özel ilgi ve becerileri dikkate alınmak suretiyle ödül olarak bir hediye verilebilir.

(2) Hediye, para veya ekonomik değer taşıyan bir eşya olabileceği gibi manevi değeri olan bir eşya da olabilir.

(3) Hediye maddî değeri, hükümlü ve tutukluların kurumdaki haftalık harcama miktarının yarısını geçemez.

(4) Hediye olarak verilen para veya eşyanın bedeli; Bakanlık bütçesi dışındaki resmî veya özel kurum ve kuruluşlardan alınan bağışlardan karşılanabileceği gibi 13/7/2005 tarihli ve 25874 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hükümlü ve Tutukluların Emanete Alınan Kişisel Paralarının Kullanımına Dair Yönetmeliğin 12 nci maddesi kapsamında Eğitim Kurulunun kararı ile emanet para faizinden de karşılanabilir.

(5) Kurul, her bir ödüllendirme kararı ile sadece bir hediye verebilir.

Takdir belgesi verilmesi

MADDE 27 – (1) Hükümlü ve tutuklulara ödül olarak takdir belgesi verilebilir.

(2) Takdir belgesi, hükümlü veya tutuklunun rızası alınmak kaydıyla, kurum personeli ile hükümlü ve tutukluların huzurunda törenle verilebilir ve söz konusu belge ailesine veya istediği başka bir kişiye gönderilebilir.

(3) Takdir belgesinin verilmesi için tören düzenlenmesi hâlinde hükümlü veya tutuklunun talebi ve kurum müdürünün onayıyla ilgilinin eşi, annesi, babası, kardeşi ve çocukları törene katılabilir.

Tavsiye mektubu verilmesi

MADDE 28 – (1) Hükümlü ve tutuklulara, salıverilme sonrasında kamu veya özel sektör nezdinde yapacağı iş başvurularında kullanmak üzere ödül olarak tavsiye mektubu verilebilir.

(2) Tavsiye mektubu, hükümlü ve tutukluların salıverilmesi sırasında verilebileceği gibi iş arama izni sırasında kullanılmak üzere de verilebilir.

(3) Tavsiye mektubunda Cumhuriyet başsavcısı ve kurum müdürünün imzası bulunur.

ALTINCI BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 29 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 30 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.